

KYSTVERKMUSEA

Årsrapport 2023

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

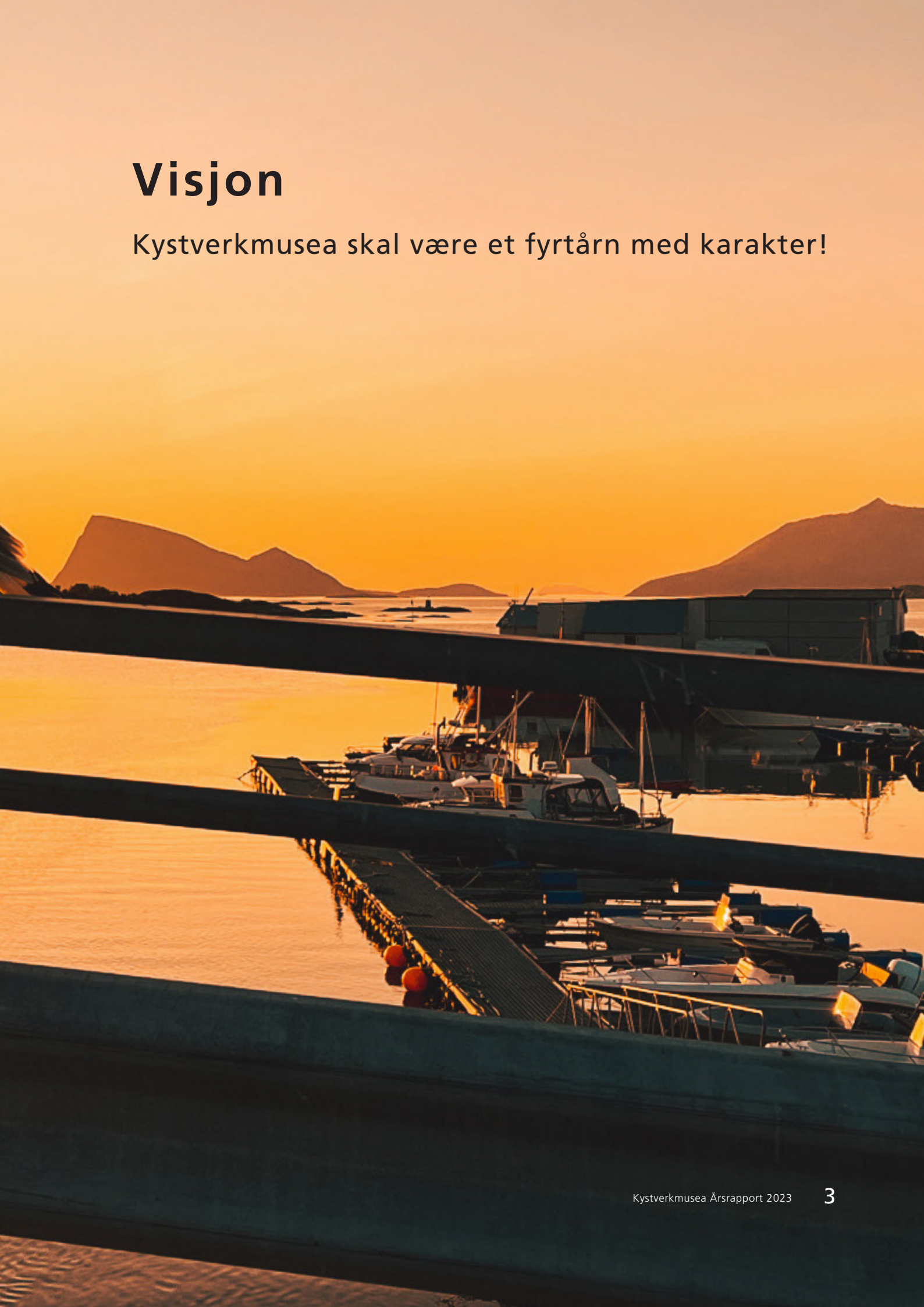
INNHOOLD

Visjon	3
Hvem og hva er Kystverkmusea?	5
Høydepunkter i 2023	5
Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea	6
Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner	8
Internasjonalt samarbeid	9
Hjemmeside og sosiale media	10
Fordeling av frie prosjektmidler 2023	11
Besøk	11
Museumsskipet MS Gamle Oksøy	13
Kystverkmuseas prosjekter i 2023	15
Trygg bevaring og helhetlig samlingsforvaltning	18
Solid kunnskapsproduksjon	20
Relevant formidling	22
Fornyning	26
Aktiv samhandling	28
Årshjul 2023	31

Visjon

Kystverkmusea skal være et fyrtårn med karakter!

Hvem og hva er Kystverkmusea?

Kystverkmusea ble etablert i 2008 som Kystverkets etatsmuseum. Opprettelsen av Kystverkmusea er basert på et faglig, økonomisk og organisatorisk samarbeid mellom Kystverket som statlig fagdirektorat og fem selvstendige museumsinstitusjoner:

- Lindesnes fyrmuseum
- Jærmuseet
- Viti
- Museum Nord
- Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark

De fem museene skal til sammen fylle de nasjonale og regionale funksjonene knyttet til rollen som Kystverkets etatsmuseum.

De fem institusjonene danner således sammen et nasjonalt museum. Museet har hele landet og hele Kystverkets virkefelt som arbeidsområde, dvs. hele den maritime infrastrukturen i form av:

- Fyr- og merketjenesten
- Havner og farleder
- Lostjenesten
- Moderne trafikkovervåking
- Miljø- og sikkerhetsberedskap

Kystverkmuseas rolle som etatsmuseum er basert på et forpliktende samarbeid mellom fem museumsinstitusjoner. En samordner aktivitetene ved å utarbeide felles strategi- og plandokumenter, og gjennom de tilskudds- og ytelsesavtaler som hvert år inngås mellom de enkelte museene og Kystverket. Arbeidet i etatsmuseet utføres i vesentlig grad av Fagrådet, som består av en fast representant fra hvert museum, mens overordnet strategisk arbeid og vedtak gjøres av direktørene i fellesskap. Arbeidet ledes av Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum som er gitt rollen som koordinerende enhet for Kystverkmusea.

Høydepunkter i 2023

- Utgivelse av boka "Molo – norskekystens mektige beskyttere"
- Etableringen av European Route of Lighthouses (ERoL)
- Sommertokt med Gamle Oksøy, med digital dokumentasjon av fyrstasjoner
- Gjennomføring av arrangementene i forbindelse med Fresnel-linsens 200-årsjubileum
- Regionale fyrseminar på Lindesnes og Jæren
- Publisering av nettsiden "Digitale fyrbesøk"
- Nytt gjenstandsmagasin for Lindesnes fyrmuseum og Kystverkmusea
- Produksjon av kunstutstillingen "Å søke seg fra mørke til lys"

Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea

Arbeidsområdet til etatsmuseet omfatter hele landet og hele etatens virkefelt. For å gjennomføre arbeidet har en valgt en delvis geografisk og delvis tematisk ansvarsfordeling mellom de fem avdelingene. Man har tilstrebet et mest mulig hensiktsmessig forhold mellom de enkelte museene og Kystverket.

Museene for kystkultur og gjenreisning (Kystmuseene)

Kystmuseene består av seks avdelinger fordelt på kommunene Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Gamvik, Lebesby og Berlevåg. Selskapet har totalt ti formidlingsarenaer for publikum.

Kystmuseene dokumenterer Finnmarkskystens historie og samtidig gjennom innsamling, bevaring, forskning og formidling. Museene skal fremme interessen for kunnskap, forståelse og samfunnsengasjement rundt blant annet temaene fiskeriene, turismen, den maritime infrastrukturen, evakuering og gjenoppbygging etter 2. verdenskrig, samt den flerkulturelle dimensjonen i kystsamfunnene.

Kystmuseenes funksjon som etatsmuseum for Kystverket er primært lagt til avdelingene Nordkappmuseet, Slettnes fyr/Gamvik museum og Berlevåg Havnemuseum.

Museene for
**KYSTKULTUR OG GJENREISNING
I FINNMARK IKS**

Museum Nord

Stiftelsen Museum Nord driver innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie i Ofoten, Vesterålen og Lofoten. Museum Nord arbeider med bevaring av kulturminner og fysiske miljøer av kulturhistorisk betydning, og vern av gjenstander, skrevne kilder, bilder og muntlig tradisjon. Stiftelsen skal drive en allsidig formidling bl.a. basert på dette arbeidet.

Stiftelsen Museum Nord skal være kompetansesenter for museal virksomhet i sitt område og skal legge vekt på å fremme koordinering og samarbeid lokalt og regionalt. Stiftelsen skal også engasjere seg i utvikling av museumsfunksjoner på fylkesnivå og delta i nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidstiltak.

Museum Nord har fire regionale avdelinger og 21 formidlingsarenaer for publikum.

Museum Nord's funksjon som etatsmuseum for Kystverket er primært lagt til avdelingene Lofotmuseet, Andenes museum og Hurtigrutemuseet. Fagrådsstillingen er knyttet til Lofotmuseet. I etatsmuseet har Museum Nord et spesielt museumsfaglig ansvar for Kystverkets virksomhet knyttet til fiskerihavner.

Viti

Stiftinga Viti (tidligere Musea på Sunnmøre) er en vitenskapelig museumsinstitusjon med hovedkontor i Ålesund. Viti har lokale, regionale og nasjonale oppgaver og er tilknyttet det nasjonale museumsnettverket. Museet drifter 10 arenaer og tre flytende fartøyer og er organisert i fire avdelinger: kulturhistorie, kunst, samlingsforvaltning og bevaring og fellesadministrasjon.

Viti har fokus på dokumentasjon, forskning og formidling av Sunnmøres kunst og kultur. På Fiskerimuseet i Ålesund sentrum har Viti utstillinger som formidler blant annet regional loshistorie og havfiske. Viti har fire kontorsteder og stillingen som er knyttet til Kystverkmusea har tilholdssted i kontorfellesskap i Volda. I Kystverkmusea arbeider Viti særlig med Fyr- og merkevesenet. Dette omfatter blant annet forskning, formidling og dokumentasjon om fyr og fyrbyggerne.

Jærmuseet

Stiftinga Jærmuseet er regionmuseum for kommunene Randaberg, Sola, Sandnes, Gjesdal, Klepp, Time og Hå, samt regionalt vitensenter for Sør-Vestlandet.

Jærmuseet er en vitenskapelig institusjon som skal dokumentere Jærregionens historie gjennom innsamling, bevaring, forskning og formidling. Museet skal fremme interesse for kunnskap, utdanning, forskning og kompetansebygging i regionen og særlig stimulere barn og unges interesse for teknologi og naturvitenskap, utforskertrang og samfunnsengasjement.

Tungenes fyr representerer Jærmuseet i Kystverkmusea. Tungenes fyr har i etatsmuseet et spesielt ansvar for forskning, dokumentasjon, formidling og bevaring av Kystverkets los- og trafikkentralhistorie. I tillegg har Jærmuseet avdelingen Varden sjøredningsmuseum som formidler historien om sjøredningstjenesten i Rogaland.

Lindesnes Fyrmuseum

LINDESNES FYR

Lindesnes fyrmuseum er organisert som en stiftelse. Den har, ved siden av museumsvirksomheten, som målsetting å bevare den fredede fyrstasjonen på Lindesnes og legge forholdene til rette for de mange besøkende i området. Stiftelsen er et selvstendig museum, som ikke mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet og derved heller ikke har vært organisatorisk berørt av den nasjonale museumsreformen.

Lindesnes fyrmuseum skal fungere som koordinerende ledd i Kystverkmusea, og ha hovedansvaret for kontakten med fagetaten. Som koordinerende ledd skal museet ivareta helhetsperspektivet i Kystverkmuseas virksomhet og ivareta forholdet til andre nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere.

Lindesnes fyrmuseum skal også ha et spesielt ansvar for vern og alternativ bruk av etatens kulturminner i samarbeid med Kystverket.

Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner

Kystverkmusea samarbeider med de maritime museumsnettverkene: Sjøfartsnettverket og Nettverket for fiskeri og kystmuseer.

På nasjonalt nivå har Kystverkmusea gjennom en årrekke hatt et nært samarbeid med de frivillige organisasjonene som er engasjert i arbeidet med bevaring og alternativ bruk av fyr. Våre samarbeidspartnere blant de frivillige organisasjonene er:

- Norsk Fyrforening
- Forbundet KYSTEN
- Norsk forening for fartøyvern
- Norges museumsforbund
- Den Norske Turistforening
- Friluftsrådernes landsforbund

Kystverkmusea deltar på leietagersamlingene til Kystverket. Siste samling ble gjennomført på Brekstad.

Internasjonalt samarbeid

Hvert enkelt fyr er et ledd i et verdensomspennende nettverk av navigasjonshjelpemidler.

Fyrene er således en del av verdensarven som krever samarbeid over landegrensene for å ivaretas. Utfordringene knyttet til teknologisk utvikling, automatisering og avbemanninger i hovedsak de samme over hele verden, og Norge kan ha mye å tjene på å utveksle erfaringer med andre land. Samtidig er det behov for et internasjonalt formidlings samarbeid som nettopp retter fokus på fyrene som global kulturarv og internasjonale kulturminner.

European Route of Lighthouses (ERoL)

I september 2023 samlet aktører fra ulike fyrorganisasjoner og fyreiery i Europa seg i Brussel til etableringen av European Route of Lighthouses, en europeisk fyrlyype som har som intensjon å bli godkjent av Europarådet som offisiell kulturløype.

Representanter fra Tyskland, Portugal, Frankrike, Estland, Irland og Norge deltok i etableringen. Innen utgangen av 2023 hadde 104 fyr registrert seg som medlemmer. Organisasjonen blir ledet av Kystverkmusea/ Lindesnes fyrmuseum ved Espen Frøysland.

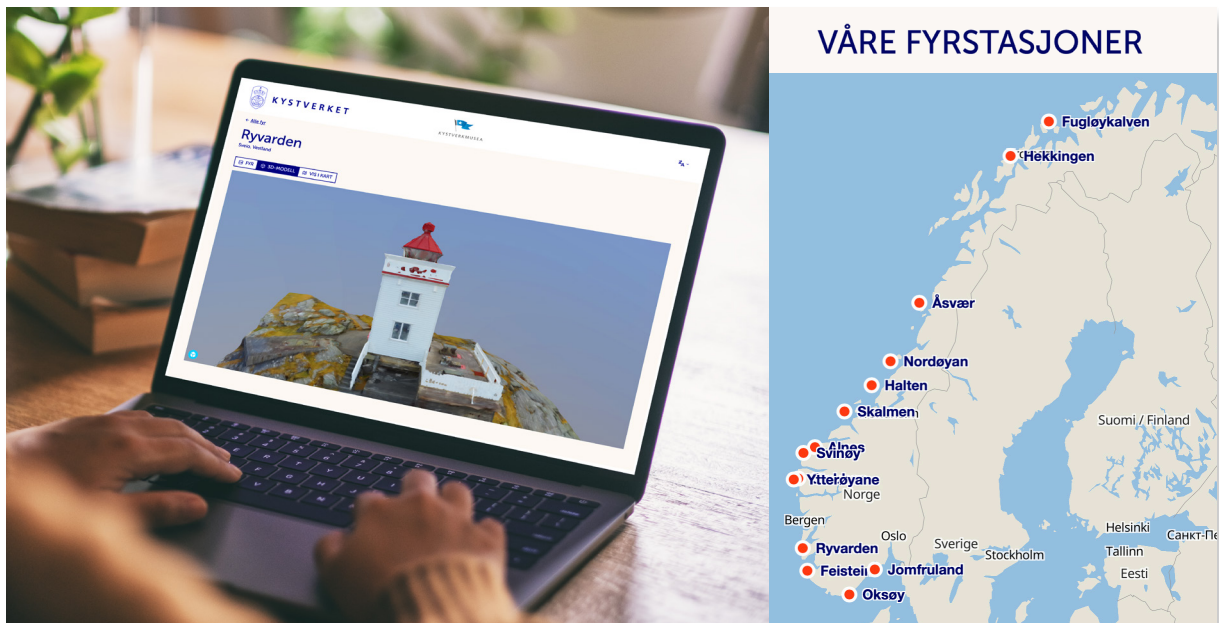
WG Coastal Heritage

Baltic Region Heritage Committee (BRHC) fremmer kulturarven som strategisk ressurs for utvikling i Østersjøregionen. BRHC ble opprettet i 1998 og er sammensatt av valgte representanter med ansvar for nasjonal kulturarvforvaltning i ni land. Kystverkmusea/ Lindesnes fyrmuseum ved Espen Frøysland er representant i BRHC gjennom sin rolle som leder for Working Group Coastal Heritage, en av fem arbeidsgrupper etablert under BRHC.

EØS prosjektet The Grate Crane

Kystverkmusea ved Lindesnes fyrmuseum har sammen med Museum Vest og Gdansk Maritime museum samarbeidet om det treårige EØS prosjektet The Great Crane. Prosjektet skulle avsluttes høsten 2023, men er forlenget noe slik at avslutning forventes våren 2024. Fyrmuseets bidrag har vært en filmproduksjon som produseres av Per Thomas Goversen.

Hjemmeside og sosiale media

Hovedmålet med hjemmesiden www.kystverkmusea.no er å gi etatsmuseet et stabilt og ryddig hjem på internett som formidler hva Kystverkmusea er, hvordan etatsmuseet er organisert, om fellesprosjekt og annet faglig arbeid. Markedsføring av besøksmål, arrangement o.l. foregår primært på andre plattformen som Facebook.

Kystverkmusea har 1 851 følgere på Facebook og hadde 97 innlegg i 2023. På Kystverkmusea.no var det 4 031 besøk med 6 821 sidevisninger i 2023.

Kystverket og Kystverkmusea har samarbeidet om å gjøre Matterport modeller tilgjengelig for allmennheten gjennom siden nettsiden www.fyr.kystverket.no Nettsiden ble publisert i november 2023. Modellene har også vært tilgjengelig gjennom egne hjemmesider og en trykkskjerm løsning på Alnes fyr. Pr. februar 2024 har modellene blitt sett omtrent 14 300 ganger.

Kystverkmusea benytter nettsiden Sketchfab (<https://skfb.ly/oIQsw>) til å vise frem 3D-modeller. Per februar 2024 har modellene til sammen hatt 4 910 visninger.

Fordeling av frie prosjektmidler 2023

Formål	Beløp
Kystens veiviser, 2 bokprosjekt	200 000,-
Dokumentasjonsmal, felles prosjekt	200 000,-
Fyrlinsejubileum:	
Gjennomføring ved avdelingene	100 000,-
Prosjekt kunstlinse	150 000,-
Tokt Gamle Oksøy	300 000,-
Sørsida, prosjekt	100 000,-
Webutvikling	50 000,-
Magasinutvikling	100 000,-

Besøk

Samlet har Kystverkmusea et nasjonalt nedslagsfelt. Her er oversikten over de registrerte besøkstallene ved Kystverkmuseas avdelinger i 2023:

Museum	Antall
Lindesnes fyrmuseum	101 312
Lofotmuseet/Andøymuseet/Hurtigrutemuseet	68 843
Tungenes fyr	15 078
Slettnes fyr/Berlevåg havnemuseum/Nordkappmuseet	6 657
Fiskerimuseet i Ålesund	5 562
Den kulturelle skolesekken: Lykt i mørke	137
M/S Gamle Oksøy	1223
Samlet besøkstall for Kystverkmusea i 2023	198 812

Museumsskipet MS Gamle Okseøy

Gamle Okseøy deltok på Det nasjonale museumsmøtet i mars som ble avholdt i Stavanger der skipet fungerte som hotellskip for Lindesnes fyrmuseums ansatte.

I midten av april seilte Gamle Okseøy til Thyborøn i Danmark hvor skipet ble slippsett for årlige vedlikeholdsarbeider.

I slutten av april seilte Gamle Okseøy til Stavern og videre til Oslo. Kystverket, ved Oslofjorden Losoldermannskap, benyttet skipet til loseksamen i området fra Færder fyr til Oslo.

Juni måned gikk med til å gjennomføre det store museumstoktet som gikk fra Kristiansand til Gamvik i Finnmark. I løpet av seilasen passerte Gamle Okseøy både landets sørligste og nordligste punkt. Hensikten med toktet var todelt. For det første skulle en markere at det var 200 år siden den moderne fyrlynsa – Fresnel-linsa – ble tatt i bruk for første gang. I samarbeid med Kystverket var det lagt opp til fire større publikumsarrangementer underveis; på Kvitsøy, Alnes, Tranøy og Slettnes. Her ble det holdt foredrag om fyrlynseteknologiens utvikling og betydning, og det var i tillegg åpent skip for publikum på Gamle Okseøy.

Den andre hovedhensikten med dette toktet var å dokumentere en del utvalgte fyrstasjoner. Dette arbeidet var det Fagrådet i Kystverkmusea som hadde ansvaret for. Arbeidet ble bl.a. foretatt med 3D-skanning og dronfotografering, og følgende fyrstasjoner ble dokumentert: Feistein, Stabben, Nordøyen, Halten, Åsvær, Hekkingen og Fugløykalven. I tillegg ble også enkelte fiskerihavner dokumentert.

I løpet av de fire uker lange toktet besøkte Gamle Okseøy følgende havner: Tananger, Kvitsøy, Florø, Silda, Alnes, Titran, Bessaker, Nordøyen, Lovund, Myken, Tranøy, Svolvær, Sommarøy, Tromsø, Havnes, Hammerfest, Honningsvåg og Gamvik. Totalt var det 215 besøkende om bord, og samlet distanse for toktet var 2 589 nautiske mil.

I begynnelsen av august deltok Gamle Okseøy på Risør trebåtfestival i regi av skipets egen venneforening. Skipet lå da på Dampskipsbrygga sammen med DS Børøysund og DS Hestmanden, og det var 154 besøkende om bord. Skipets arbeidsbåt – Grisen – deltok i sjekkeracet under festivalen, og vant sin klasse. Maskinist Thor Borø var skipper på båten.

Gamle Okseøy var også i 2023 hotellskip under Arendalsuka. Kystverket og Norges Museumsforbund disponerte lugarene om bord, og de arrangerte også ulike foredrag, debatter og sosiale tilstelninger om bord. I løpet av denne hektiske uka var det 250 gjester om bord.

I september ble Gamle Okseøy igjen benyttet av Kystverket til opplæring av nye loser/losaspiranter i regi av Skagerak, Rogaland og Vestlandet Losoldermannskaper. Et stort antall havner ble besøkt og en rekke skipsleder mellom Færder fyr og Stadt ble benyttet. Totalt var det 23 loser og losaspiranter om bord i denne perioden.

Fra slutten av september har Gamle Okseøy ligget i opplag ved Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter som vanlig. Skipets venneforening har utført en rekke vedlikeholdsarbeider om bord – både før og etter seilingssesongen. Viktige arbeider som har blitt utført i 2023 har vært knyttet til utbedring/restaurering etter to mindre vannlekkasjer i henholdsvis messeområdet og kapteinlugaren. Det har blitt lagt nytt belegg i messe og korridorer, ny radar har blitt montert og det har vært full overhaling av kjele og hjelpemotorer. Venneforeningens arbeid er helt avgjørende for at skipet alltid ser presentabelt ut, er operativt, sertifisert og klart for nye seilaser. I tillegg er mange av de aktive i venneforeningen med som mannskap når fartøyet er på tokt. En stor takk til Gamle Okseøys venner!

Kystverkmuseas prosjekter i 2023

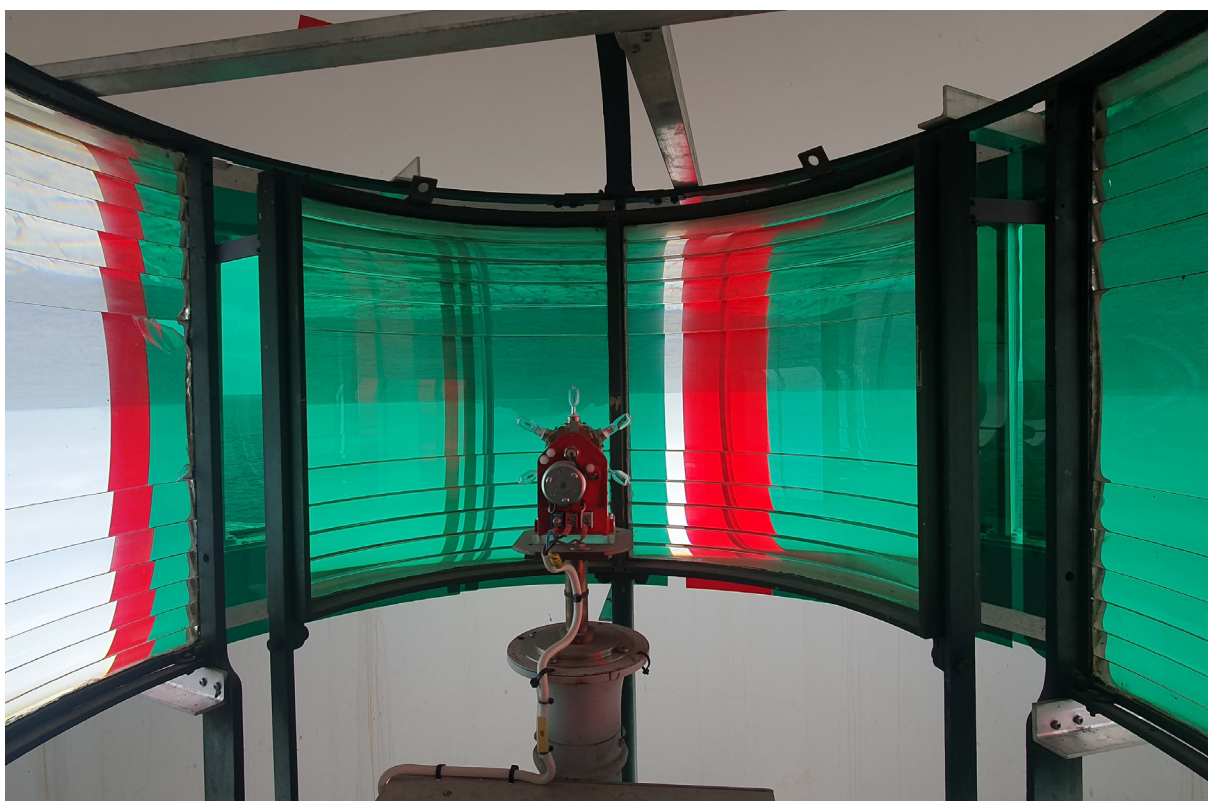
Nye prosjekt i 2023

I 2023 ble et nytt prosjekt igangsatt i forbindelse med jubileet for den første fyrlynsa. I 2023 var det 200 år siden Augustin Fresnel's første fyrlynsa ble montert i toppen av fyret Le Cordouan i Frankrike. Kystverkmusea markerte dette med å lage en film og foreta en foredragsturné i forbindelse med Gamle Oksøys sommertukt. Det største prosjektet i tilknytning til jubileet var kunstprosjektet Å søke seg fra mørke til lys initiert av og ledet av Nordkappmuseet.

Fiskerihavner i 150 år

Staten har bygget fiskerihavneanlegg langs norskekysten i over 150 år. Kystverkmusea retter fokus mot dette gjennom et eget formidlingsprosjekt. Prosjektet finansieres av Kystverket og Kystverkmusea og avsluttes i 2024. Prosjektet består av tre deler:

- En ressursbank som skal baseres på Kystverkmuseas dokumentasjonsarbeid og kunnskapsinnhenting.
- En nettbasert formidling om fiskerihavner, et utvalg havner fra hele landet gjennom 150 år presenteres.
- En fotobok om moloer langs norskekysten.

Dokumentasjonsmalprosjektet

I samarbeid med Kystverket har Kystverkmusea satt i gang et prosjekt med å utvikle prosedyrer og en standardisert mal for dokumentasjon av kulturminner i Kystverkets eie. Høyest prioritet har freda og ikke-freda anlegg som etaten skal avhende eller vurderer å destruere.

Arbeidet skal blant annet resultere i digitale modeller av kulturminnene og supplere /oppdatere Kystverkets forvaltningsplaner. Det brukes droner for utendørsopptak og spesialkameraer med punktmåling inni og rundt bygningene. Dette gir modeller som man kan "vandre" rundt i digitalt og i tillegg kunne hente ut mål og annen informasjon.

Under første fase i 2022 arbeidet prosjektmedarbeiderne med å dokumentere Oksøy fyrstasjon, som en prøvestein. I januar 2023 ble Jomfruland fyrstasjon dokumentert og i juni dokumenterte Kystverkmusea syv fyr under sommertoktet med Gamle Oksøy: Feistein, Stabben, Halten, Nordøyen, Hekkingen og Fugløykalven. I tillegg har Skalmen, Svinøy, Ytterholmane og Lyngør blitt skannet.

Arbeidet har skjedd i samarbeid med Kystverket og en del av prosessen har vært opplæring av etatens bygningsingeniører. I samarbeid med Kystverkmusea har Kystverket opprettet en nettside der man kan oppleve flere av fyrene som Kystverkmusea har skannet. Prosjektet med å utvikle dokumentasjonsmalen skal avsluttes i 2024.

Kunstprosjektet

Kystverkmusea satte i gang et kunstprosjekt basert på 200-årsjubileet for Fresnel-linsen. Prosjektansvarlig har vært Museene for kystkultur og gjenreising. Nordkappmuseet ved Emma Gunnarsson og Fagrådets representant Heidi Holmgren satte det i gang. Åtte eksterne kunstnere, i tillegg til Gunnarsson, har blitt engasjert til å lage egne spesifikke installasjoner. Disse ni installasjonene har blitt til en utstilling ved Nordkappmuseet, som i 2024 gjøres til en vandreutstilling.

Prosjektet ble startet i mai, da alle involverte ble samlet til et symposium ved Slettnes fyr. Kunstnerne ble introdusert for temaet og for hverandre.

Prosjektet har vært finansiert av Kystverkmusea, samt egne midler fra Nordkappmuseet i forbindelse med kuratering og bygging av utstillingen på stedet. Tilsvarende bidrag vil komme fra andre institusjoner som skal vise utstillingen fra 2024.

Prosjektet videreføres i 2024. Neste fase er å vise vandreutstillingen flere steder i landet. Den tilpasses hver enkelt lokasjon. Emma Gunnarsson ved Nordkappmuseet fortsetter å ha den fortløpende driften i samarbeid med Kystverkmusea.

Trygg bevaring og helhetlig samlingsforvaltning

Felles tiltak

Digitaltmuseum.no har Kystverkmusea 3 552 publiseringer, derav 3 202 fotografier og 350 gjenstander. Publiseringene i Digitaltmuseum.no har sitt utgangspunkt i ferdig registrerte objekt i databasen Primus. I Kystverkmuseas egen digitale foto- og filmarkiv (DAM) ble det i 2023 lagt inn 29 nye bilder og filmer. Kystverkmusea er i gang med kartlegging av relevante deler av samlingene ved de enkelte avdelingene.

Tiltak Lindesnes

- Magasinet på Gare, Spangereid ble tømt og alle magasinerte gjenstander ble flyttet til nytt gjenstandsmagasin i Kristiansand.
- Museet har kjøpt et lagerlokale til varer, utstyr med mere på Gare, Spangereid.
- Sjøboden er ferdig restaurert med ny kledning og ny taktekkning. Bygget har nå fått beverhale takstein.

Tiltak Tungenes fyr

- Delvis utskifting av kledning på fyr, fyrbygning og uthus ved Tungenes fyr. Arbeidet fortsetter i 2024.
- Maling av fyranlegg påbegynt. Fortsetter i 2024.
- Vedlikehold av vinduer i betjentbolig.

Tiltak Viti

- Viti har i 2023 bidratt med tekst og bilder til utstillingen av linsen på Alnes fyr.
- Kartlegging av gjenstander knyttet til Kystverkmusea i Viti's samling.
- Tok imot en crest med støypeform tilhørende Kystverket (8. august).

Tiltak Museum Nord

- Flytting av arkiv og gjenstander i forbindelse med SKREI.
- Kartlegging av gjenstander knyttet til Kystverkmusea i Museum Nords samling.

Tiltak Kystmuseene

- Digitalisering av fotosamling. Berlevåg Havnemuseums fotoarkiv var scannet for veldig lenge siden, i ikke spesielt god kvalitet. Vi har nå scannet brorparten av arkivet på nytt.
- Lage plan for magasin Berlevåg havnemuseum. Vi er i en prosess med å overta en ny bygning i Berlevåg. Denne er egnet til å lage et moderne magasin. Konkret planlegging må skje etter overtagelse.
- Gamvik museum har overført arkivmateriale knyttet til Slettnes fyr fra syv usikre harddisker til et nytt todelt lagringsmedium.

Solid kunnskapsproduksjon

Felles tiltak

- Fagrådet har et prosjekt for å utvikle mal til dokumentasjon av tekniske kulturminner.
- Et prosjekt for dokumentasjon av fiskerihavner og andre anlegg er pågående.
- Foredrag og film ble produsert i forbindelse med Fresnel-linsenes 200 års jubileum.

Tiltak Lindesnes

- Arbeid med Fiskerihavnprosjektet.
- Produsert en film og et foredrag om Fyrlinser i forbindelse med 200 års jubileet for Augustin Fresnels første fyrlinse.
- Prosjektledelse dokumentasjonsmalprosjektet.

Tiltak Tungenes fyr

- Dokumentasjon av fiskerihavner: Utsira, Obrestad og Skudenes.
- Deltakelse i forskningsprosjektet Ruvival i regi av TØI. Prosjektet handlet om gjenbruk av kulturlandskap, deriblant Tungenes fyr.

Tiltak Museum Nord

- Prosjektledelse og kunnskapsproduksjon til Fiskerihavnprosjektet. Gjennomføring av arbeidsseminar om fiskerihavner i samarbeid med fagrådet på Lindesnes i september.
- Deltakelse på dokumentasjonstokt med Gamle Oksøy og i utvikling av ny dokumentasjonsmal.

Tiltak Viti

- Deltagelse i Dokumentasjonsmalsprosjektet. Gjennom prosjektet har vi prøvet ut og utviklet metoder for dokumentasjon og digitalisering.
- Kystreise.no
19 nye bilder ble publisert i 2023, mesteparten av fyr og fyrlykter på Sunnmøre og Nordmøre.
- Artikkel "Lepsøyrevet fyr, der nye metodar vert tekne i bruk" i Gavlen 2023 Viti.
- Dokumentasjonsarbeid på Skalmen, Runde, Lepsøyrevet og Oksøy fyr i samarbeid med Kystverket.
- Deltagelse i Fiskerihavnprosjektet.
- Deltagelse tokt med Gamle Oksøy.

Tiltak Kystmuseene

- Historien til fiskerihavnene i Troms og Finnmark fortelles gjennom story-map for hver fortelling. Hele fiskerihavnprosjektet er utsatt til 2024. Vi har kommet langt på historien om Berlevåg og et stykke i historien om Hamningberg.

Relevant formidling

Felles tiltak

- Fresnellinsene 200 år, produksjon av film og foredrag.
- Samarbeid med Norsk Fyrforening om prosjektet regionale fyrseminar. I 2023 ble det gjennomført to seminar, et på Jæren i mars og et på Lindesnes i september. Seminarene er en del av ei rekke, med økonomisk støtte fra Kulturrådet. Kystverkmusea har bidratt med foredrag på hvert av dem.

Tiltak Lindesnes

- Museet har hatt guiding til faste tider hver dag i juli med guidekorpset. Det har også vært guiding av flere grupper.
- Arrangement og foredrag om fyrlinser ombord på Gamle Oksøy og på fyr som ble besøkt i forbindelse med sommertoktet 2023.
- Diverse foredrag: Norsk Fyrforenings landsmøte og regionalt fyrseminar på Lindesnes.
- Foredrag om Fyrdiriks på Obrestad fyr.
- Foredrag på Maritim museumsnettverkssamling i Stokmarknes.
- Regionalt fyrseminar på Lindesnes i samarbeid med Norsk fyrforening.

Tiltak Tungenes fyr

- Innredning lokale for pilot maritimt vitensenter: tømrerarbeid og maling.
- Utvikling av tre nye utstillingselement til pilot maritimt vitensenter, hvorav en med tema sjøtrafikksentral.
- Oppgradering av tidl. utstilling med tema loshistorie. Utvikling av nytt konkurranselosing-spill.
- En har avholdt 17 konserter og to litteraturarrangement.
- Til sammen 23 klasser deltok i organisert undervisning.
- En gruppe Collegestudenter fra USA fikk omvisning.

Tiltak Viti

- Foredrag: "Fyra i Møre og Romsdal" foredrag for kulturavdelinga i Møre og Romsdal fylke. Molde 21. februar omtrent 15 tilhørere.
- Foredrag: "Fyra og fyrlykter på Jæren". Sola 17-19 mars 70 personer tilhørere.
- Foredrag: "Fresnel og fyrlynsa 200 år". Alnes 09. juni ca 20 personer tilhørere.
- Foredrag: "Fyra og fyrlykter på Sørlandet". Lindesnes 30. september 49 tilhørere.
- Foredrag: "Digitaliserte fyrstasjonar" sammen med Simen Lunøe Pihl, Lindesnes 30. september 49 tilhørere.
- Foredrag: "Sletringen fyr 100 år Kven bygde Norges høgaste fyr?" Fiskerheimen, Titran 16. september ca. 40 tilhørere.
- Artikkel "Lepsøyrevet fyr, der nye metodar vert tekne i bruk" Gavlen 2023.
- Turne i Ørsta og Volda kommuner, den kulturelle skolesekken (DKS) "Lykt i mørke". Prosjektleder Ane Havnegjerde, Viti.
- Bidratt til boka "Kystens veivisere" av Jo van der Eynden og Per Roger Lauritzen. Fagleg konsulent: Frode Pilskog.
- Nettartikkel: "Jul på fyret". Viti's hjemmeside. <https://www.vitimusea.no/kunnskap/jul-paa-fyret>
- Nettutstilling: "Digitale fyrstasjoner". I samarbeid med Kystverket. www.fyr.kystverket.no
- Nettportalen: www.kystreise.no Viti har lagt inn 19 bilder i seks nye registreringer

Tiltak Museum Nord

- Omvisninger i fyrtårnet på Andenes gjennom hele året.
- Arrangement og foredrag om fyrlynsar ombord på Gamle Oksøy og på fyr som ble besøkt i forbindelse med Sommertoktet 2023.
- Kystens dag ble arrangert ved Lofotmuseet i samarbeid med lokale foreninger.

Tiltak Kystmuseene

- Gjennomført kartlegging av foto, tekniske tegninger, dokumenter og intervjuer med tidligere ansatte ved Slettnes fyr for nytt formidlingsopplegg ved fyret fra sommeren 2023.
- Prosjektledelse av kunstprosjektet med Fresnel-linse 200 år.
- Kystens dag med skolen: Skjæring av torsketunger, fremføring om båtreisende romani liv og leir. Elevene fikk være med på å lage romanihåndverk.
- Populærhistorisk artikkel som sammenligner historie og havneutbygging i Berlevåg og Hamningberg. (Publisert i Berlevågingen)
- Formidling av brenning av Slettnes fyr gjennom en nyskapt musikk- og teaterproduksjon, urframført før over 150 publikummere 29.juli 2023. Samproduksjon mellom Slettnes fyr, Gamvik museum og Visjoner Teater.

Fornyning

Felles tiltak

- Nettbaserte fagrådsmøter:
Fagrådet har ukentlige digitale møter og har samarbeidet godt gjennom hele året.
- I Dokumentasjonsmalprosjektet gjennomgår Kystverkmusea en betydelig kompetanseheving innen teknisk dokumentasjon og bruk av nye verktøy. Det omfatter fotogrammetri, bruk av drone, 3D-skanning og 360 graders foto. Presentasjonsverktøyet "Storymaps" er også tatt i bruk i forbindelse med fiskerihavnprosjektet.

Tiltak Lindesnes

- Opprettelsen av det heleide datterselskapet Lindesnes fyrmuseum AS som har ansvar for drift av butikk, servering mm.
- Et omviserlag har hatt ansvar for temaomvisningene i juli og andre visninger og vertskap senere.
- Nytt gjenstandsmagasin tatt i bruk.
- Nytt lager tatt i bruk.

Tiltak Tungenes fyr

- Ombygging av Sjøbruksmuseet fullført.

Tiltak Viti

- Utprøving av metoder for digital dokumentasjon. Dette omfatter fotogrammetri, 360 film og foto, 3D-skanning og filming.
- Viti følger med på planene for Sørsida prosjektet i Ålesund. Muligheter for fremtidig museumslokalitet.

Tiltak Museum Nord

- Utprøving av metoder for digital dokumentasjon. Dette omfatter 360 film og foto, 3D-skanning og filming.
- Museum Nord arbeider med prosjektering av bygg og utvikling av utstilling til SKREI-senteret i Kabelvåg.

Tiltak Kystmuseene

- Det arbeides for å utvikle formidlingen ved bruk av kunst og kreative metoder. Dette gjelder både digital formidling og det som skjer gjennom utstillinger, foredrag og andre opplegg. Samarbeid med Kvitbrakkas venner har gitt oss noe kunstbasert formidling. Presentasjoner ved Daria Pantaleevna (Ikke smelter – et videoillustrert poetisk essay, et arbeid med lydvandring ved Kystverkets kulturminner i Berlevåg), Kjersti Austdal (Knutepunkt – en tetrapode laget i fiskesnøre) og Rudi-Lee McCarthy (SALT – et prosjekt som resulterte i en skulpturfremvisning, eksperimentering med saltproduksjon og en kokebok).
- Vi arbeider med å bruke lyd mer aktivt enn tidligere.
- Oppussing og innredning av alle soverom og fellesareal i begge boliger ved Slettnes fyr.

Aktiv samhandling

Felles tiltak

Samarbeid med Kystverket

Kystverkmusea har hatt et godt samarbeid med Kystverket i Dokumentasjonsmalprosjektet og Fiskerihavnprosjektet. Det ble gjennomført dokumentasjonssamlinger sammen med etaten.

Publikumsforespørsler

Fagrådet får forespørsler fra folk som vil vite mer om fyr-, los- og havnehistorie. Mange ønsker informasjon om slektninger med tjenestetid i de tre tidligere etatene som nå utgjør Kystverket. Det er også forespørsler etter foto fra samlingene som er tilgjengelige for publikum på Digitalt Museum. Fagrådet svarer etter beste evne med støtte av tilgjengelige kilder.

Tiltak Lindesnes

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om los, fyr og tåkelurer.
- Samarbeid med etaten i forhold til Dokumentasjonsmalprosjektet.
- Samarbeid Vest-Agder-museet og Sørlandets kunstmuseum om det nye magasinbygget på Buråsen ved Kristiansand, der Lindesnes fyrmuseum leier et magasin på 300 kvm.

Tiltak Tungenes fyr

- Besvart henvendelser ang. los og loshistorie.
- Samarbeid med Kystverket om utvikling av utstillinger om moderne sjøsikring

Tiltak Viti

- Bidratt med tekst og bilde til plakat om Svinøy-linsen til utstillinga på Alnes fyr
- Samarbeidet tett med Kystverket om prøving av utstyr til 3D-skanning, innmåling og digital dokumentasjon på Skalmen, Ytterøyane, Jomfruland, Svinøy og Ryvarden fyr.
- Bidratt med materiale i forbindelse med planlegging av tiltak på Halten fyr
- Deltatt på demonstrasjon og 3D-skanning av Alnes fyr sammen med Hexagon/Leica og Kystverket.
- Deltagelse synfaring og måling av kvikksølv Sletringen fyr, 17.august.
- Følget opp Kystverkets prosjekt med sommerstudenter, juli-august.
- Samarbeid med Kystverket i utvikling av websiden "Digitale fyrstasjoner"
- Besvart henvendelser fra etaten og privatpersoner ang. Fyr-, havne- og fartøyhistorie

Tiltak Museum Nord

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om fyr- og havnehistorie.
- Samarbeid i nettverk og med frivillige organisasjoner.

Tiltak Kystmuseene

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om fyr- og havnehistorie.
- Samarbeide med lokale nettverk, frivillige organisasjoner og næringsaktører.
- Aktiv involvering av Kystverkets pensjonistgruppe i museets aktiviteter
- Det er gjennomført flere møter og befaringer med Kystverket og Troms og Finnmark fylkeskommune med drøfting av utbedrings- og restaureringstiltak i løpet av 2023.
- Det er iverksatt et utviklingsarbeid med målsetting om at Slettnes fyr skal søke status som naturinformasjonssenter for Slettnes naturreservat. Tiltaket er forankret hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark med ambisjon om å fremme en søknad til Miljøverndirektoratet 1.april 2024.

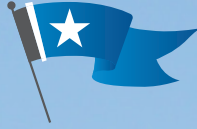

Årshjul, gjennomførte møter og aktiviteter i 2023

NÅR	HVA	OM	HVOR
23.-27.01.	Feltarbeid	Dokumentasjon av Jomfruland fyr. Møter med bygnings-ansvarlige i Kystverket	Jomfruland
01.02.	Fagrådsmøte	Årsrapport/Handlingsplan	
02.02.	Direktørmøte	Årsrapport 2022/ Handlingsplan 2023/ Søknad 2024	Oslo
14.-16.03.	Feltarbeid	Demonstrasjon og 3D-skanning i samarbeid med Hexagon/Leica	Alnes
18.-20.03	Regionalt fyrseminar	Deltagelse med foredrag	Jæren
17.-21.04.	Studietur	Fyr, Fresnel 200 år og museum	Bretagne, Frankrike
Mai	Prosjektarbeid	Foredrag om Fresnel linsa	Slettnes/Teams
04.-29. juni	Tokt Gamle Oksøy	Dokumentasjon, Fiskerihavnprosjektet og Fresnel 200 år. Lokale arrangementer	Kristiansand-Gamvik tur-retur
09.06.	Boklansering	"Molo" Fiskerihavnprosjektet	Alnes
14.-18.08.	Deltagelse og samarbeid	Arendalsuka	Arendal
22.08.	Direktørmøte	Halvårsrapportering. Status og prioritering. Møte med Kystverket.	Lindesnes
07.09.	Internasjonalt nettverk	Etableringen av European Route of Lighthouses	Brussel, Belgia
16.09.	Jubileumsmarkering	Sletringen fyr 100 år	Titran og Sletringen
25.-29.09.	Prosjektarbeid	Fiskerihavnprosjektet	Lindesnes
29.09-01.10.	Regionalt fyrseminar	Vertskap, deltagelse med foredrag	Lindesnes
30.09.	Boklansering	"Kystens veivisere" om norske fyrstasjoner	Lindesnes
25.-26.10.	Skanning og opplæring	Dokumentasjon av Lyngør fyrstasjon med Kystverket	Lyngør
03.11.	Skanning	Dokumentasjon Skalmen fyr, sammen med Kystverket	Skalmen
14.-15.11.	Direktørmøte	Handlingsplan/prosjekt-rapportering/innspill til 2024	Ålesund
16.11.	Konferanse	"Tech in Museum and Cultural Heritage" Nordic VR Forum	Hamar
06.12.	Skanning og synfaring	Dokumentasjon, dronefilming i samarbeid med Kystverket	Ytterøyane

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

